

Baggrundspapir for Bydelsplangruppen

Formål

Formålet med baggrundspapiret er at sikre rammer og proces for bydelsplansarbejdet generelt og specifikt for Bydelsplangruppens arbejde, så der er overblik og gennemsigtighed omkring gruppens mandat opgave(r) og rolle og ligeledes sekretariatets rolle.

Baggrund

Lokaludvalget nedsatte på ordinært møde den 18. maj en bydelsplangruppe. Bydelsplangruppen består af følgende medlemmer:

Axel Thrige Laursen, Allan Marouf (tovholder), Sheku Amadu Jalloh, Dan Pedersen, Frank Bavnild, Krista Stentoft, Finn Kristiansen, Joannes J. Gaard, Jacob Ikkala, John Michael Jensen. Det forventes, at Frank Bavnild træder ud og at David Rønne og Birger Jensen indtræder.

Gruppen skal jf. beslutningen den 18. maj varetage følgende opgaver (ikke udtømmende liste):

1. *Koordinere og prioritere indsatsen omkring bydelsplanen med lokaludvalget særligt gennem koordinering med fagudvalg/fagudvalgsformænd og formandskabet i Østerbro Lokaludvalg.*
2. *Sikre løbende inddragelse af repræsentantskabet*

Der er i kommissoriet for lokaludvalg ikke noget krav om at inddrage repræsentantskabet mere end det årlige repræsentantskabsmøde, første gang forår 2023, hvor bydelsplanens indhold formelt skal godkendes. For at sikre en god og gennemsigtig proces og for at sikre, at Repræsentantskabet oplever at have ejerskab til bydelsplanen og at medlemmerne kan genkende temaer og den generelle retning for bydelsplanens projekter ved det årlige repræsentantskabsmøde, har lokaludvalget ønsket at invitere medlemmerne af repræsentantskabet med i fagudvalgene og i de konkrete borgerinddragelsesprocesser der skal finde sted under udarbejdelsen af bydelsplanen.

Bydelsplangruppens medlemmer, fagudvalgsformænd og lokaludvalgets formandskab har derfor en særlig opgave i at sikre, at repræsentantskabet er underrettet og informeret under vejs i processen. Det kan sikres både via særligt nyhedsbrev til medlemmerne og via eventuelt statusmøde med Repræsentantskabet under vejs. De fleste fagudvalg har på nuværende tidspunkt besluttet at invitere interesserede medlemmer af Repræsentantskabet til fagudvalgsmøde i oktober for en briefing og drøftelse af status på bydelsplanen.

3. Koordinere nyheder omkring udviklingen i bydelsplanarbejdet

Bydelsplangruppens medlemmer, fagudvalgsformænd og formandskab har en generel opgave i at få formidlet fremdriften i bydelsplanarbejdet til lokaludvalget, borgerne i bydelen og forvaltningerne og øvrige interessenter så der er gennemsigtighed også i løbet af processen og så de vigtigste informationer og viden fra borgerne også når frem til lokaludvalget under vejs.

Sekretariatet udsender generelt nyhedsbrev efter hvert lokaludvalgsmøde. Under bydelsplanens tilblivelse, kan der dedikeres et særskilt afsnit til bydelsplanen hver måned.

4. Koordinere budgetønsker omkring bydelsplanen til lokaludvalget på de enkelte temaer, indsatsområder og konkrete projekter der ønskes gennemført i bydelsplanen

Der er pt. afsat 175.000 kr. til Bydelsplanarbejdet. Det er fagudvalgene der indstiller hvilke projekter de ønsker gennemført herunder hvilken økonomisk ramme de ønsker til projekterne.

5. Koordinere og deltage i skriveprocessen omkring bydelsplanen

Det er forventningen, at der skal skrives løbende på bydelsplanen, forstået på den måde, at teksten fra projektskemaer og indstillinger for de projekter, der bliver båret ind i selve bydelsplanen, i forvejen skal være af en kvalitet der gør, at de vil kræve et minimum af redigering. Men der skal alligevel sættes navn på hvem i fagudvalgene, der har ansvar for de enkelte afsnit. Det foreslås, at sekretariatet står for den endelige gennemskrivning af bydelsplanen, så der i hele planen er en sproglig rød tråd eller den samme 'tone of voice'.

Bydelsplangruppen modtager sekretariatsbistand i alle gruppens funktioner.

Mødefrekvens

Bydelsplangruppen mødes 1. gang månedligt i ugen op til udsendelse af dagsorden, så indstillinger fra bydelsplangruppen, herunder udmøntning af puljemidler, kan komme med på dagsordenen.

I processen omkring skrivning af de enkelte afsnit, kan der blive behov for øget mødefrekvens eller/og individuelle aftaler.

Ressourcer

I Lokaludvalget: Bydelsplangruppen består af 10 – 12 medlemmer af og suppleanter til lokaludvalget.

Som beskrevet, skaber Bydelsplangruppen rammerne for bydelsplanen. Men det er fagudvalgene, der er tovholdere for de konkrete projekter i bydelsplanen, herunder planlægning af og deltagelse i borgerinddragelsesprojekter samt skrivning af de relevante afsnit i bydelsplanen. Der kan med fordel være en medtovholder på flere af de enkelte projekter, særligt hvis de er meget omfattende.

Arbejdet med konkrete bydelsplanprojekter reguleres ved brug af projektskemaerne som styringsredskab.

Sekretariatets opgaver og rolle

Sekretariatet bistår bydelsplangruppen og tovholderne med booking af lokaler og øvrige indkøb, samt i begrænset omfang opsætning og gennemførelse af borgerpanelundersøgelser. Det er vurderingen, at der er ressourcer til at gennemføre 1 – 2 borgerpanelundersøgelser i forbindelse med bydelsplanarbejdet. Eventuel brug af borgerpanelundersøgelser følger den almindelige procedure.

Øvrige ressourcer: Data, statistik, forvaltningsaktører, andre lokale bidragsydere/interessenter mv. Sekretariatet kan i begrænset omfang hjælpe bydelsplanegruppen med at indhente yderligere data på særligt udpegede områder. Sekretariatet varetager databehandlingen af al empiri.

Væsentlige ophæng i kommissorium for lokaludvalg

Når det gælder bydelsplanen, er et af de væsentlige ophæng i kommissoriet at lokaludvalget sikrer, at borgernes stemme bliver hørt. Derfor skal lokaludvalget sikre, at borgernes input til bydelsplanen fra hhv. Repræsentantskabsmøde og Østerbroweekend kommer med. Men da begge aktiviteter og lokaludvalgets egne interne drøftelser f.eks. på udvalgets forårsseminar har kastet rigtig mange ønsker til en bydelsplan af sig, kan man sikre en balance ved at bede borgerne, via borgerpanelet til at prioritere i de forskellige temaer /indsatser. Det er

vurderingen, at borgerpanelet er et godt redskab til den type kvantificerbare spørgsmål.

Samtidig er det, også jf. kommissoriet, væsentligt at sikre en bredde i temaer og konkrete indsatser, der afspejler...

Strategisk brug af puljemidler

I kommissoriet for lokaludvalg står der, at udmøntning af årlige puljemidler til aktiviteter, udstyr, og materiel, der gavner lokalområdet og *bidrager til realisering af lokaludvalgenes bydelsplaner*.

Lokaludvalget og bydelsplangruppen skal derfor forholde sig til, hvordan man vil tænke brug af puljemidler ind i realiseringen af bydelsplanen.

Status siden sidste bydelsplan

I den gamle bydelsplan var der 1 vision med følgende ordlyd:

‘Lokaludvalget ønsker, at Østerbro skal være Københavns grønne bro til vandet med gode rammer om et mangfoldigt og levende hverdagsliv.

Der skal være plads til alle, og bydelen skal hænge sammen både fysisk og socialt. Det skal være nemt at nå de forskellige områder af bydelen, og der skal være rum til et impulsivt socialt liv for både unge og ældre’.

Visionen blev foldet ud i fire temaer

- Et sammenhængende Østerbro
- Østerbroliv
- Fremkommelighed
- Grønne løsninger og klima.

Til de fire temaer var knyttet 20 udviklingsprincipper.

I bydelsplanen var der tillige 9 indsatsområder (se nedenfor) og der var tilknyttet i alt 37 udviklingsprincipper til disse. Der var også til de 9 indsatsområder tilknyttet i alt 42 mere eller mindre konkrete forslag til indsatser og handling hvoraf:

- 15 rettede sig mod Østerbrogade/Trianglen
- 6 rettede sig mod Strandboulevarden
- 6 rettede sig mod en stiforbindelse over Svanemøllens Kaserne
- 4 rettede sig mod Nordre Frihavnsgade som cykelgade
- 7 rettede sig mod Mødesteder for unge

- 4 rettede sig mod Nordhavns byudvikling
- 4 rettede sig mod forbindelser til Østerbros havnefront
- 2 rettede sig mod Trafiksanering af Sankt Kjelds Kvarter
- 2 rettede sig mod Detailhandlen på Østerbros to store butiksgader

Østerbrogade/Trianglen

Forsalg rettet mod Østerbrogade er kun delvist blevet gennemført.

Der er for nylig gennemført en vejgenopretning af asfalten på den sydlige del af Østerbrogade fra Jagtvej til Lille Trianglen. Vejgenopretningen har adresseret princippet om bedre forhold for cyklister og fodgængere med bredere fortove og især cykelstier, og smallere kørebaner til biler. Trianglen er dog ikke blevet omdannet til en egentlig pladsdannelse. Dette projekt har lokaludvalget arbejdet videre med i perioden, men det er ikke blevet løftet politisk. Der er dog afsat midler til restaurering af 'Bien' (kioskbygningen på Trianglen).

Der er ikke sket væsentlige forandringer på den nordlige del af Østerbrogade (nord for Jagtvej mod Svanemøllen Station). Dog er der kommet et helleanlæg ved Sionskirken.

Strandboulevarden og Nordre Frihavnsgade

Forslagene rettet mod Strandboulevarden, samt Nordre Frihavnsgade er for en stor dels vedkommende enten allerede gennemført eller i proces. Det kan derfor overvejes, hvilke af de tilbagestående forslag lokaludvalget ønsker skal migrere over i den ny bydelsplan og hvilken status de skal have.

Stiforbindelse over Svanemøllens Kaserne

Forslagene vedrørende en stiforbindelse over Svanemøllens Kaserne har i den mellemliggende periode vist sig at være uigennemførlige, da Forsvaret har besluttet at flytte Forsvarets Efterretningstjeneste til kasernegrunden, hvorfor der af sikkerhedsmæssige årsager ikke kan føres en offentlig sti over grunden.

Mødesteder for unge

Lokaludvalget har gennemført en konference om ungeliv på Østerbro, primært med deltagelse af professionelle og foreningsrepræsentanter, der arbejder med unge. Derudover er der bygget to byrumsmøbler ved hhv. Heibergskolen og Krudttønden i samarbejde med unge fra bydelen, der kan tjene som uofficielle mødesteder for unge i bydelen.

En del af bydelens skolegårde er blevet renoveret i perioden og er åbne for offentligheden udenfor skoletid (bl.a. Heibergskolen og Langelinieskolens gårde.

Der er ikke, eller kun i begrænset omfang etableret lokale skolehaver.

Arrivas busholdeplads er endnu ikke flyttet.

Miljøpunkt Østerbro uddanner fortsat unge i 'Fornemmelse for mad'

Der er ikke på nuværende tidspunkt indgået aftale med Park Bio om aktiviteter for unge.

Lynpuljen er nedlagt.

Bydelsplangruppen kan overveje, hvilke af de tilbagestående forslag lokaludvalget ønsker skal migrere over i den ny bydelsplan og hvilken status de skal have. Bydelsplangruppen kan overveje, om der er behov for at indhente yderligere data om ungeliv, enten i form af statistik, interviewundersøgelser eller lignende.

Nordhavns byudvikling

Lokaludvalget havde 4 forslag omkring byudvikling i Nordhavn.

Det første var, en løbende dialog med By & Havn om udviklingen. Der har været afholdt en lang række dialogmøder de seneste år.

Lokaludvalget havde et konkret forslag til Kalkbrænderiløbskaj. Dette forslag er ikke blevet gennemført uændret. Der er gennemført en lokalplan, der giver plads til to store domicilbyggerier. Ifølge lokalplanen skal der dog også etableres en havnepromenade og offentlige tilgængelige friarealer med mulighed for ophold, herunder et rekreativt område kaldet 'Kranparken'.

Af bydelsplanen fremgik et ønske om at Nordhavnsvej hurtigst muligt skal føres under Kalkbrænderiløbet til Nordhavn, så containertrafik og anden tung trafik ledes den vej. Nordhavnstunnellen forventes åbnet i 2027.

Endelig ønskede lokaludvalget at evt. underskud i By & Havn blev dækket på en måde der sikrede kvalitet og ambitioner i byudviklingen.

forbindelser til Østerbros havnefront

Med den planlagte havnepromenade langs Kalkbrænderiløbskaj i lokalplanen for Svanemølleholmen, vil adgangen til havnefronten forhåbentlig være sikret på dette stræk.

Århusgade er blevet åbnet på tværs af banen for cyklister.

Trafiksanering af Sankt Kjelds Kvarter

Lokaludvalget havde i den sidste bydelsplan et princip om, at trafikvejene i Sankt Kjelds Kvarter skulle indrettes, så der opnås et trafikalt roligt boligkvarter uden megen gennemkørende trafik. Lokaludvalget havde to forslag på området. Dels at genoptage samarbejdet med beboerrepræsentanter, Politi og Københavns Kommune om en tilrettelægning af trafikstrukturen, så de væsentligste gener forsvinder. Der har i den mellemliggende periode kun været begrænset samarbejde med beboerrepræsentanter for kvarteret og politi. Dels et forslag om en cykelstiforbindelse mellem Svanemøllen Station og Hans Knudsens Plads langs Borgervænget. Denne stiforbindelse er ikke gennemført.

Derudover har lokaludvalget arbejdet for en trafikomlægning af Nygårdsvej med ensretning og modstrømscykelsti.

Der er tidligere bestilt budgetnotater på dette forslag, men det er endnu ikke blevet løftet i budgetforhandlingerne.

Detailhandlen på Østerbros to store butiksgader

Lokaludvalget havde i bydelsplanen tre principper for udvikling af Østerbros handelsliv, der handlede om fælles løsninger, dialog og samarbejde. Lokaludvalget ønskede at samarbejde med en bylivskonsulent, der skulle afdække kundeadfærd og holdninger til butiksmiljøet. Konkret skulle der arbejdes med interview, kortlægning af butik profiler og trækkes på borgerpanelet.

I forbindelse med vejenopretningen af Østerbrogade har dialogen med butikkerne langt fra været tilstrækkelig.

Dialogen omkring projekt Nordre Frihavsgade som cykelgade har været langt bedre.

Østerbro Lokaludvalg har i samarbejde med COWI og Østerbro Handelsforening udført en detailhandelsundersøgelse for at se på mulighederne for at udvikle bydelens to store handelsgader – Østerbrogade og Nordre Frihavsgade – så byrum, handelsliv og uformelle mødesteder kan styrkes.

Spørgeskemabesvarelserne er indsamlet gennem Østerbro Borgerpanel i perioden 14.-24. september 2017.

Spørgeskemaet er blevet sendt ud på mail til 8231 borgere, der har tilmeldt sig Østerbro Borgerpanel. I alt deltog 2596 borgere deltaget i undersøgelsen (en svarprocent på 32 %). Der var 2428 respondenter, der gennemførte hele undersøgelsen.

De væsentligste konklusioner var, at et generelt bedre serviceniveau, samt lav tryghed for cyklister og fodgængere på særligt Nordre Frihavsgade, og i mindre grad på Østerbrogade, blev nævnt som de vigtigste udviklingsparametre.

87-92% af respondenterne kommer til fods eller på cykel til handelsområderne og kun 3-10% angav "det er svært at komme til" som grund til at fravælge et handelsområde. Bilkøring fremstår på baggrund af undersøgelsen derfor som mindre vigtigt ift. at styrke handelslivet.

Bydelsplangruppen bør drøfte, hvilke af de ikke- eller kun delvist gennemførte projekter der skal migrere fra Bydelsplan 2017 - 20 over i Bydelsplan 23 og hvilke projekter der ikke skal med for at give plads til nye.

Bydelsplan 2013

Bydelsplan 2013 for Østerbro havde 3 temaer: 1) Et godt hverdagsliv 2) København som metropol for grøn vækst og 3) Viden og erhverv.

De tre temaer var centralt vedtaget i Borgerrepræsentationen. Lokaludvalget havde 5 udviklingsprincipper, der skulle folde temaerne ud: Det gode fritidsliv og en sammenhængende, tryk og sund bydel (begge under tema 1), Miljøprioritering og klimatilpasning, samt Byrum, der fremmer et aktivt byliv og et bæredygtigt miljø (under tema 2) og Dannelse, beskæftigelse og brobygning (under tema 3).

Lokaludvalget havde 15 konkrete projektforslag. Af de 15 projektforslag er to gennemført (Kulturcenter ved Kildevældsskolen og Sundhedshus på Østerbro), to er vedtaget politisk og i proces (Carl Nielsens Allé som klimalomme og Strandboulevarden). Projektforslag om bevægelse og fritidsliv i Nordhavn vil delvist blive indfriet med midlertidige løsninger for ro- og sejlkлубberne og - må man forvente - anlæg af den kommende Nordhavns Naturpark, Kranparken mv.

Projektforslag 6 om Grøn mobilitet - fodgængernetværk og mødesteder er kun indfriet i begrænset omfang - den del der handler om bredere fortove og cykelstier langs Østerbrogade

Kriterier for at projekter kan optages i bydelsplanen

Som ovenfor beskrevet havde den sidste bydelsplan 1 vision, 4 temaer med 20 underordnede udviklingsprincipper samt 9 indsatsområder med yderligere 37 udviklingsprincipper samt 42 mere eller mindre konkrete forslag. Herunder hvor mange projekter og principper og på hvilke niveauer?

Eksempler på kriterier:

Vigtighed og relevans

- Et bydelsplansprojekt skal være af høj relevans for bydelens udvikling og borgere

Projektets størrelse

- Nogle projekter er for små, og nogle er for store, til at indgå som bydelsplanprojekt

Chance for at projektet kan løftes indenfor fire år

- Vi har bestræbt os på at fokusere på områder, hvor der er en realistisk mulighed for at få noget gennemført

Bydelsplangruppen bør også tage stilling til hvor 'politiske' sager der skal det være og på hvilket niveau. Konkret skal Bydelsplangruppen tage stilling til, om der skal projekter ind i Bydelsplanen, der måske politisk er mere naturligt hjemmehørende i f.eks. Kommuneplanstrategien eller Kommuneplanen.

Indsatsområder fra seminar, bydelsmøde og borgerinddragelse på Østerbroweekend

- Trafik - herunder trafiksanering af bydelen bl.a. med fokus på sikre cykelveje/skolevej og parkeringsstrategi
- Sociale forhold - herunder bl.a. ensomhedsproblematikker
- Idræt & Fritid - herunder bl.a. idrætsfaciliteter
- Miljø - herunder bl.a. affaldsstrategi & biodiversitet
- Kultur - herunder bl.a. et styrket natteliv /spillesteder
- Bedre forhold for handels- og erhvervslivet
- Byrum - herunder fokus på fremkommelighed og begrønning af byrummet
- Generel byudvikling af Nordhavn

Sammenhæng med Københavns Kommunes øvrige politikker

Ved udarbejdelsen af tidligere bydelsplaner har fagforvaltningerne haft de afsnit, der var relevante for den enkelte forvaltning til kommentering. Kommentarerne indgik i den endelige bydelsplan. Dette er ikke et krav i oplægget til den nye bydelsplan.

Lokaludvalgene har dog en forpligtelse til at støtte op om kommunens eksisterende politikker og der kan være synergieffekter i at lokaludvalg og forvaltninger trækker i samme retning, ligesom der ligger stor faglig viden i forvaltningerne.

Det foreslås derfor, at man inddrager relevante forvaltningsenheder som dialogpartnere i udarbejdelsen af de konkrete.

Nyt projektskema for indsatser i bydelsplanen

For at sikre gennemsigtighed i de enkelte bydelsplansprojekter, herunder, at de lever op til de kriterier lokaludvalget måtte beslutte og falder ind under de

vedtagne indsatsområder, samt budget mv. er der udarbejdet et projektskema til brug for fagudvalgene i udarbejdelse af bydelsplanprojekter. Teksten fra projektbeskrivelserne i projektskemaet kan eventuelt – i redigeret form – indgå den endelige bydelsplan

Videre proces (procesplan)

Bydelsplangruppen kan – eventuelt i slutningen af processen med udformning af bydelsplanen – med fordel tage stilling til en indstilling til lokaludvalget om hvordan man ønsker den videre proces med bydelsplanarbejdet skal foregå og hvordan man genbesøger bydelsplanen i de kommende år i den indeværende periode.

Forventningsafstemning – hvad er produktet?

Ved udarbejdelse af tidligere bydelsplaner har man afsluttet processen med at producere en fysisk tryksag. Det er af Borgerrepræsentationen besluttet, at den nye bydelsplan skal være dynamisk og i samarbejde med Repræsentantskabet skal evalueres en gang om året i lokaludvalgsperioden.

Det skal derfor nøje overvejes, om der skal bruges ressourcer på at producere en tryksag eller om bydelsplanen primært skal kunne fungere på web-platforme.

Hvis der produceres en tryksag, skal det overvejes, om det er den fulde bydelsplan eller om man kan nøjes med en 'pixie-udgave'.

